

Part:

Statens haverikommission

Box 6014

102 31 Stockholm

**Svar på rekommendation i SHK slutrapport RJ
2022:01, personolycka vid växling på Sundsvall
C, Västernorrlands län, den 5 augusti 2020****Transportstyrelsens beslut**

Transportstyrelsen har mottagit Statens haverikommissions (SHK) slutrapport RJ 2022:01, personolycka vid växling på Sundsvall C, Västernorrlands län, den 5 augusti 2020.

SHK riktar i rapporten följande rekommendation till Transportstyrelsen:

- Genom sin tillsynsverksamhet följa hur järnvägsföretagens säkerhetsstyrningssystem hanterar personsäkerhetsrisker vid växling. (RJ 2022:01 R4)

Här följer Transportstyrelsen svar på SHKs rekommendation:

Angående rekommendation RJ 2022:01 R4

Transportstyrelsen ska i sin tillsyn kontrollera att organisationer utövar sin verksamhet i enlighet med gällande krav och att de omhändertar verksamhetens risker. Vår tillsyn ska riktas mot de verksamheter där de största riskerna finns och där tillsynen åstadkommer störst effekt. Där det är möjligt utövar vi systemtillsyn där vi fokuserar på verksamhetsutövarnas systematiska arbetssätt och bedömer organisationens säkerhetskultur.

Det finns i regel stora skillnader mellan aktörer som verkar inom ett visst tillsynsområde, exempelvis vilken verksamhet som bedrivs eller storleken på organisationen. Dessa olikheter innebär att aktörer har olika påverkan på de transportpolitiska målen, vilket i sin tur innebär att Transportstyrelsens arbete behöver fokusera på de aktörer och de områden som vid varje tillfälle utgör den största risken.

I verksamhetsplaneringen (VP) varje år tas en plan fram över vilka prioriterade aktörer som ska få tillsyn kommande år, fördelade på kvartal. Prioritering görs utifrån bl.a. resursläget, tillsynsförslag och inträffade händelser. Samtidigt identifieras vilka specifika tillsynsriktningar som ska tillsynas kommande år utifrån strategin, den årliga säkerhetsrapporten, omvärldsbevakning, rekommendationer från SHK m.m.

I den tillsyn som Transportstyrelsen gör mot järnvägsföretag kontrolleras hur de genom sitt säkerhetsstyrningssystem säkerställer att arbetsuppgifter endast utförs av personal med rätt förutsättningar. Detta görs genom kontroll av att det finns dokumenterade förfarande för att tillse att personalen har rätt kompetens för att utföra en arbetsuppgift och inte av hälsoskäl eller andra personliga förhållanden är olämplig. Stickprovskontroller görs för att kontrollera att säkerhetsstyrningen fungerar som avsett.

I tillsynerna kontrolleras även att järnvägsföretagen har dokumenterade förfaranden för att säkerställa ett underhåll av fordon som minimerar risken för olyckor. Även här görs stickprovsmässiga kontroller av säkerhetsstyrningens praktiska utfall.

Kontroll av dokumenterade förfaranden görs även inom områdena riskhantering, övervakning, internrevision, avvikelshantering, organisation och trafik, i syfte att bekräfta att ett säkerhetsstyrningssystem finns. Även här utförs stickprovsmässiga kontroller för att granska hur väl säkerhetsstyrningen lyckas att upprätthålla en god regelefterlevnad.

I tillsyner som genomförts eller planeras under 2022 är risker förknippade med växlingsarbete ett utpekat område som ska kontrolleras. Anpassningar görs utifrån de olika verksamheternas art och omfattning.

Sedan olyckan inträffade i augusti 2020 har Transportstyrelsen och Arbetsmiljöverket utvecklat sin gemensamma samverkan. Arbetsmiljöverket har bistått Transportstyrelsen i dess utredning om växlingsolyckor och Transportstyrelsen har bistått Arbetsmiljöverket inför deras kommande tillsyn mot bangårdar. För närvarande planeras att myndigheterna ska delta som observatörer på någon av respektive myndighets tillsyn som berör växlingsområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningsdirektör Petra Wermström. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog tf. sektionschef Maria Jäderholm, inspektör Daniel Norgren och utredare Katarina Bjurman, den senare föredragande.

Petra Wermström
Avdelningsdirektör, Väg och järnväg

Kopia skickad till:
Arbetsmiljöverket